

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opvscvla Spiritvalia - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae
Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De
Sacrificio Missae. VI. De Discretione Spirituum ... Operum Eminentiss.
Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

§. 38. De ordine charitatis

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

m̄i estis discipuli, & dilectionem habueritis ad invicem.
Ioan.13.35. In hac Dei & proximi dilectione christianæ vi-
 tæ perfectio consistit, per quam anima Deo unitur. Est
 autem perfectio opus divinæ gratiæ, ac propterea viri-
 bus nostris niti, aut nostræ industriæ confidere non de-
 bemus, sed omnis fiducia nostra in Deo ponenda, ejus-
 que auxilium jugiter implorandum, ut liberet nos à malo,
 ad quod propensi sumus, & vindicet ab hostium tenta-
 tionibus, quorum fraudes & insidiæ innumerabiles sunt.
 Quod si aliquando labimur & post lapsum mente conci-
 dimus, signum evidens est, quod spes nostra in nobis non
 in Deo posita erat. Qui enim de se diffidit, agnoscit infir-
 mitatem suam, Deumque ferventiùs orat & pugnat ala-
 criùs. Oportet autem desiderium perfectionis efficax esse
 & quotidie crescere, ita ut impellat ad opus & nunquam
 minuatur. Non sufficit perfectionem laudare & aliis com-
 mendare, sed manus operi admovenda est, ne ex illis si-
 mus, qui imperfectiones & peccata ut aliena detestantur,
 non ut sua. Tunc verò homo perfectus erit, cum ani-
 mam suam Deo exhibuerit puram, nudam, simplicem,
 sine malitia, sine affectu ad creaturas & avulsam ab om-
 ni terrena delectatione.

§. XXXVIII. *De ordine Charitatis.*

Ille justè & sanctè vivit, qui rerum integer æstima-
 tor ordinem servat in dilectione, sedulò advertens, ne
 aliquid diligit quod non sit diligendum, aut non diligit
 quod diligendum est, aut amplius diligit quod minus di-
 ligendum est, aut æquè diligit quod vel minus, vel am-
 plius diligendum est, aut minus vel amplius quod æquè
 diligi debet. Ideò virtutem nihil aliud esse, quam ordi-
 nem amoris, peccatum verò inordinationem amoris, viri
 sapientes definierunt. Sunt quidem & alii affectus, sed
 omnes ex amore veluti ex fonte procedunt, & si est ordo
 in amore, omnes affectus ordinati sunt; si non est ordo in
 amore, in ipsis quoque nullus ordo, sed perversitas & per-

C. Bona Opus. Spirit.

S

turbatio est. Non est enim virtus in hac vita , nisi ordinatè diligere quod diligendum est. Id eligere prudentia est : nullis inde averti molestiis , fortitudo est : nullis illecebris , temperantia est : nulla superbia , justitia est. Talis est autem ordo amoris , qualis est ordo rerum : ita ut ante omnia & super omnia diligendus sit Deus , quo nihil melius , nihil sublimius nec inveniri , nec cogitari potest. Ipsum amando mores nostros corrigimus , ut puri puro adhaerere valeamus. Mores nostri ex eo quod diligimus dijudicantur : non enim faciunt bonos , vel malos mores , nisi boni vel mali amores. Tenet autem anima & servat ordinem amoris , si totis viribus diligat quod supra se est , id est Deum : socias verò animas tanquam seipsum. Hæc est lex dilectionis , ut homo diligat Deum & proximum & seipsum. Nullum verò præceptum datum est illi de diligendo seipsum , quia nemo seipsum servato ordine rectè amat , nisi Deum diligendo , à quo vis & modus amandi desumi debent. Sicut homines amare debemus , vel quia justi sunt , vel ut justi sint : ita & semetipsum amare quisque debet , aut quia justus est , aut ut justus sit. Qui se aliter diligit , injustè se diligit , quoniam se diligit ut sit injustus : qui autem diligit iniquitatem , odit animam suam. Nemo igitur se diligere debet propter se , sed propter illum , qui rerum omnium finis ultimus est , & summum bonum , cui toto affectu inhærere debemus. Nam si se diligit propter se , non se refert ad Deum , & aversus ab incommutabilibono seipso fruitur , transgrediens regulam dilectionis divinitus constitutam. Mandatum quippe accepimus amandi Deum toto corde , totâ animâ , tota mente , ut omnem vitam & intellectum , totumque affectum divinæ dilectioni impendamus ; & si quid aliud diligendum in mentem venerit , illuc referatur , quo totus amoris impetus currit. Proximum verò diligere quisque debet sicut seipsum , totam sui & illius dilectionem in Deum referens , ut etiam proximus Deum diligat toto corde , tota anima , tota mente. Cum ergo præcurrat di-

lectio Dei , ita ut cætera , quæ diligenda sunt in ipsum confluant , ille præ omnibus & super omnia diligendus , reliqua verò in ipso & propter ipsum , ut amor noster ordinatus sit.

§. XXXIX. *De dilectione Proximi.*

Nec Deus sine proximo , nec proximus sine Deo diligi potest : *Mandatum enim habemus à Deo , ut qui diligit Deum diligat & fratrem suum . Si quis dixerit , quoniam diligo Deum , & fratrem suum oderit , mendax est . Qui enim non diligit fratrem suum quem videt , Deum quem non videt , quomodo potest diligere ? I. Ioan. 4. 20 .* Qui verò præcipit ut proximum diligamus , nullum hominem excipit , non vitiosum , non pauperem , non extraneum , non inimicum . Omnes sincere amandi , cujuscunque conditionis sint : *De corde puro , & fide non fictâ , non verbo & lingua , sed opere , & veritate . I. Tim. 1. 5. I. Ioan. 3. 18 .* quia probatio dilectionis exhibitio est operis . Sicut Christus dilexit nos & tradidit semetipsum pro nobis , non quia aliquid in nobis dignum amore repererit , sed ob amorem , quo diligebat Deum ; ita nos in Deo , & propter Deum omnes diligere debemus , ea puritate qua nos invicem diligemus in cœlo , nulla habita ratione bonorum quæ in ipsis eluent nisi quatenus à Deo procedunt & ad ipsum referuntur . Viri justi tanta inter se charitate conjuncti sunt , ut quod quisque in se non habet , hoc in alio se habere lœtetur : & si quid amplius præ cæteris habeat , id in alios libentissimè effundat . Sicut per amorem quo Deum diligimus , omnes ei adhæremus & unus cum eo spiritus efficimur ; ita per amorem proximi omnes ad invicem unum sumus , ut bonum singulorum omnibus commune sit ; & quod quisque in se non habet , in altero possideat . Sic omnia mandata servantur , sic impletur omnis justitia . Charitas enim verissima , plenissima & perfectissima justitia est . Charitas inchoata , justitia inchoata est : Charitas provecta , provecta justitia ; perfecta

Sij